

HOT ISSUE

กันยายน 2565

แนวคิดในการควบคุมอาวุธปืนของไทยและต่างประเทศ :
กรณีศึกษาสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ดาวนโหลดเอกสารได้ที่
<http://www.parliament.go.th/library>

แนวคิดในการควบคุมอาวุธปืนของไทยและต่างประเทศ: กรณีศึกษาสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น

สุภาพิษฐ์ ธีระวัฒน์

นิติกรชำนาญการ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

อาวุธปืนเป็นอาวุธที่มีความร้ายแรงมีทั้งคุณและโทษ ความจำเป็นในการใช้อาวุธปืนเริ่มจากการนำมาใช้เพื่อป้องกันตนเอง ค้ำครองความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ลำสัตว์ ใช้ในการกีฬา รวมทั้งใช้ในการศึกษาศึกษา ในขณะเดียวกันอาวุธปืนอาจถูกนำมาใช้อย่างไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกายของผู้อื่น ดังนั้น ประเทศต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายควบคุมอาวุธปืนเพื่อป้องกันมิให้ปืนตกอยู่ในความครอบครองของบุคคลซึ่งอาจนำไปใช้โดยมิชอบหรือนำไปประกอบอาชญากรรม โดยในแต่ละประเทศมีแนวคิดในการควบคุมอาวุธปืนที่แตกต่างกันไปตามประวัติศาสตร์ สภาพสังคม และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ

ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ มีแนวคิดในการควบคุมอาวุธปืนของประชาชนโดยการบัญญัติเป็นกฎหมายเป็น 2 แนวทาง (พรนัชชา ชวนชม, 2558, น.6) คือ

1. การควบคุมปืนอย่างเสรี มีแนวคิดว่าการที่จะห้ามประชาชนมีอาวุธปืนเป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพที่ประชาชนมีเพื่อปกป้องตนเองและทรัพย์สินยามที่รัฐไม่สามารถให้ความคุ้มครองประชาชนได้ จึงสมควรให้ประชาชนมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองได้ ซึ่งประเทศที่มีแนวคิดการควบคุมปืนอย่างเสรีมากที่สุดประเทศหนึ่ง ได้แก่ สหรัฐอเมริกา

2. การควบคุมอาวุธปืนอย่างเข้มงวด มีแนวคิดว่าหากประชาชนไม่มีอาวุธปืนแล้วอาชญากรรมย่อมลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไป ควรห้ามประชาชนมีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง ซึ่งประเทศที่มีแนวคิดการควบคุมปืนอย่างเข้มงวดมากที่สุดประเทศหนึ่ง ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น

สำหรับประเทศไทย ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ใช้บังคับ ซึ่งที่ผ่านมามีการแก้ไขเพิ่มเติมทั้งสิ้น 9 ครั้ง การแก้ไขครั้งล่าสุดเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมโดยการตราพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2543 โดยเจตนารมณ์และเหตุผลในการตราพระราชบัญญัติอาวุธปืน ตั้งแต่ฉบับแรกจนถึงฉบับที่ 9 นั้น มุ่งลดจำนวนอาชญากรรมที่เกิดจากการใช้อาวุธปืนที่ใช้เฉพาะในการสงคราม หรือปืนเถื่อน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ต้องการมีและใช้อาวุธปืนดังกล่าวมาอาวุธปืนนั้นมาขออนุญาต หรือนำมามอบให้แก่นายทะเบียนท้องที่ ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งในการลดปัญหาปืนเถื่อนหรืออาวุธปืนไม่มีทะเบียนในประเทศไทย และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีและใช้อาวุธปืนที่มีทะเบียนหรือถูกกฎหมาย รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการพกพาอาวุธปืนในสถานการณ์ที่เหมาะสม (บงกช เอกกาญจนกร, 2557, น. 26)

วิวัฒนาการการควบคุมอาวุธปืนในประเทศไทย

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ พบว่า มีการนำปืนใหญ่มาใช้ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น ส่วน “อาวุธปืน” ซึ่งแต่เดิมเรียกว่า “ปืนไฟ” มีการนำมาใช้ในประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เนื่องจากมีการติดต่อทางการค้ากับโปรตุเกสในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ซึ่งครองราชย์ระหว่างปี 2034-2072 โดยในสมัยนั้นมีการนำเข้าปืน 2 แบบ คือ ปืนไฟแบบพกพาซึ่งเป็นปืนขนาดสั้น บรรจุกระสุนทีละ 1 นัด ยิงในระยะกลาง และปืนคาบศิลาซึ่งเป็นปืนยาวที่ออกแบบมาใช้ยิงในระยะไกล แต่ยังไม่ปรากฏกฎหมายซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมอาวุธปืนโดยตรง มีเพียงการห้ามมิให้ผู้ใดนำอาวุธปืนเข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่ได้รับอนุญาตเท่านั้น ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา ปี 2295 ได้เริ่มมีการควบคุมอาวุธปืนโดยการออกกฎหมายซึ่งเรียกว่า “กฎให้แก่ผู้รักษาเมืองผู้รั้งกรมการเมือง จ.ศ. 114” กำหนดให้ผู้ที่มีปืนไว้ใช้แจ้งกับผู้ใหญ่บ้าน และให้ผู้ใหญ่บ้านทำคำาหารูปพรรณปืนไว้ (วิศวะ ศรีคำ, 2563, น. 10-11) จากนั้นได้เริ่มมีการออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืน เช่น ในปี 2401 ได้มีประกาศจับคนยิงปืนในแขวงกรุงเทพฯ โดยมีได้บอกปากเสียงและประกาศให้การยิงปืนต้องขออนุญาตก่อน เป็นต้น (วิชาญ น้อยโต, 2557 น. 51-52)

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 6 จึงได้มีการตรากฎหมายเพื่อควบคุมอาวุธปืนไว้โดยเฉพาะ คือ พระราชบัญญัติอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน รัตนโกสินทร์ศก 131 (พ.ศ. 2455) เพื่อห้ามทำ ซ่อมแซม หรือค้าขายอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนในราชอาณาจักรโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐบาล รวมทั้งห้ามมิให้ส่งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนเข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐบาล ในขณะที่อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนที่ใช้ในการทำสงครามนั้น ห้ามมิให้ออกใบอนุญาตในการนำเข้า ทำ ซื่อขาย ซ่อมแซมเป็นอันขาด (ชาติชาย วิริยะเจริญกิจ และสุรัสวดี แสนสุข, 2562, น.94) ส่วนวัตถุประสงค์มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดทางอาญาเนื่องแต่วัตถุประสงค์ พ.ศ. 2465 ควบคุมไว้ ต่อมาเมื่อปี 2477 จึงได้ยกเลิกพระราชบัญญัติอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน รัตนโกสินทร์ศก 131 (พ.ศ. 2455) และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดทางอาญาเนื่องแต่วัตถุประสงค์ พ.ศ. 2465 แล้วได้มีการตรากฎหมายขึ้นใหม่ ได้แก่ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง พุทธศักราช 2477 และใช้บังคับต่อมาเป็นเวลา 13 ปี (วิศวะ ศรีคำ, 2563, น.11)

ในปี 2490 ได้มีการยกเลิกกฎหมายพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง พุทธศักราช 2477 และตราเป็น “พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490” ขึ้นใหม่ เพื่อเพิ่มการควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืน และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อมาอีก 9 ครั้ง (วิศวะ ศรีคำ, 2563, น. 10-11) ซึ่งการแก้ไขครั้งสุดท้ายเมื่อปี 2543 เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนใหม่ให้เหมาะสม (ชาติชาย วิริยะเจริญกิจ และสุรัสวดี แสนสุข, 2562, น.94)

“อาวุธปืน” ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 หมายรวมถึงอาวุธทุกชนิดที่ใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันแก๊สหรืออัดลมเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงานและส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้น ๆ ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2491) ข้อ 1 ได้กำหนดให้ส่วนของอาวุธปืนต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นอาวุธปืน คือ (วิศวะ ศรีคำ, 2563, น. 9)

- 1) ลำกล้อง
- 2) เครื่องลูกเลื่อน หรือส่วนประกอบสำคัญของเครื่องลูกเลื่อน
- 3) เครื่องลั่นไก หรือส่วนประกอบสำคัญของเครื่องลั่นไก
- 4) เครื่องส่งกระสุน ช่องกระสุน หรือส่วนประกอบสำคัญของสิ่งเหล่านี้ด้วย

ภาพที่ 1 ภาพอาวุธปืน

ที่มา: ปัญหาการขอใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและการโอนกรรมสิทธิ์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย (น.9), โดย วิศวะ ศรีคำ, 2563, สืบค้น 1 กรกฎาคม 2565 จาก <http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/7145?mode=full>

การควบคุมอาวุธปืนของไทยตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 กำหนดเกี่ยวกับการควบคุมการมี ใช้ และพกพาอาวุธปืนไว้โดยสรุป ดังนี้

ห้ามมิให้ผู้ใดทำ ซื่อ มี ใช้ สั่ง หรือนำเข้า ซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ (มาตรา 7) และห้ามมิให้ผู้ใดพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ โดยมิได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องมีติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็นและเร่งด่วน ตามสมควรแก่พฤติการณ์ แต่ไม่ว่ากรณีใด ห้ามมิให้พกพาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้น เพื่อนมัสการ การรื่นเริง การมหรสพ หรือการอื่นใด ยกเว้นเป็นบุคคลที่กฎหมายกำหนด เช่น เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหารและตำรวจซึ่งอยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่อยู่ในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการป้องกันประเทศ หรือรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือรักษาทรัพย์สินสำคัญของรัฐ เป็นต้น (มาตรา 8 ทวิ)

การออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ให้ออกได้ใน 3 กรณีเท่านั้น คือ 1) เพื่อป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน 2) ใช้ในการกีฬา และ 3) ใช้ในการยิงสัตว์ โดยใบอนุญาตนั้นให้ออกสำหรับอาวุธปืนแต่ละกระบอก (มาตรา 9) นอกจากนี้ ให้นายทะเบียนทำเครื่องหมายประจำอาวุธปืนไว้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 10)

บุคคลที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้จะต้องไม่เป็นบุคคลที่กฎหมายกำหนดห้ามมิให้ออกใบอนุญาตไว้ เช่น บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกในความผิดที่กฎหมายกำหนด บุคคลยังไม่บรรลุนิติภาวะ บุคคลซึ่งเป็นคนไร้ความสามารถ เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือปรากฏว่าเป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ บุคคลซึ่งไม่มีอาชีพและรายได้ และบุคคลซึ่งมีความประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันอาจกระทบกระเทือนถึงความสงบเรียบร้อยของประชาชน (มาตรา 13) ส่วนชนิดและขนาดอาวุธปืนที่จะอนุญาตนั้นให้พิจารณาถึงฐานะและความจำเป็นเป็นราย ๆ ไป โดยการอนุญาตให้เอกชนมีอาวุธปืนต้องเป็นการอนุญาตให้แก่บุคคลสำหรับใช้ในการป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน หรือในการกีฬาหรือยิงสัตว์ตามมาตรา 9 เท่านั้น

เมื่อได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนแล้ว ใบอนุญาตนั้นมียอายุตลอดเวลาที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นเจ้าของอาวุธปืนนั้น และหากอาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตนั้นถูกทำลายหรือสูญหายโดยเหตุใด ๆ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเหตุและส่งมอบใบอนุญาตต่อนายทะเบียนท้องที่ซึ่งตนอยู่หรือเกิดเหตุภายใน 15 วันนับแต่วันที่ทราบเหตุ (มาตรา 21) และกำหนดห้ามมิให้ออนอาวุธปืนให้แก่ผู้ที่มิได้รับใบอนุญาต (มาตรา 59) แต่หากผู้ได้รับใบอนุญาตตาย ให้ผู้ซึ่งอาวุธปืนหรือใบอนุญาตของผู้ตายตกอยู่ในความครอบครองแจ้งการตายต่อนายทะเบียนท้องที่ภายในกำหนดเวลา 30 วัน นับแต่วันที่ทราบการตายของผู้รับใบอนุญาต (มาตรา 64)

นอกจากนั้น ภายหลังจากที่ได้ออกใบอนุญาตแล้ว ได้กำหนดให้สามารถเพิกถอนใบอนุญาตได้หากผู้รับใบอนุญาตตกเป็นผู้ซึ่งจะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ ให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ หรือผู้ควบคุมดูแลแล้วแต่กรณี แจ้งพฤติการณ์นั้นและส่งมอบอาวุธปืนและใบอนุญาตให้แก่นายทะเบียนท้องที่โดยไม่ชักช้าและให้นายทะเบียนท้องที่หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสีย หรือถ้าปรากฏว่าผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ซึ่งจะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ ให้นายทะเบียนท้องที่หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสีย เมื่อได้รับคำสั่งดังกล่าวแล้วให้ผู้รับใบอนุญาตส่งมอบอาวุธปืนแก่นายทะเบียนท้องที่โดยไม่ชักช้า (มาตรา 65 และมาตรา 66) อีกทั้ง ได้มีบทกำหนดโทษปรับและโทษจำคุกสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติที่กฎหมายกำหนดอีกด้วย (ชาติชาย วิริยะเจริญกิจ และสุรัสวดี แสนสุข, 2562, น. 95-99)

กรณีศึกษาการควบคุมอาวุธปืนของต่างประเทศ: สหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น

1. สหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาคือประเทศหนึ่งที่มีแนวคิดในการควบคุมอาวุธปืนแบบค่อนข้างเสรี เนื่องจากประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ก่อนได้รับอิสรภาพจากสหราชอาณาจักร ชาวอเมริกันถูกกดขี่อย่างมากและสิทธิในการครอบครองปืนถูกผูกขาดอยู่ที่ราชวงศ์ในยุโรปและกองทัพในยุโรป จนกระทั่งปี ค.ศ. 1776 (พ.ศ. 2319) สหรัฐอเมริกาได้ประกาศอิสรภาพจากการปกครองของสหราชอาณาจักร ชาวอเมริกันเชื่อว่าชาวอเมริกันต้องการ “ปืน” เพื่อความปลอดภัยของตนเอง ประกอบกับรัฐใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นยังไม่มีเชื่อมั่น

ในรัฐบาลกลางที่เพิ่งเกิดขึ้น จึงต้องการมีกฎหมายและอาวุธของตนเอง ต่อมาในปี ค.ศ. 1791 (พ.ศ. 2334) มีการบัญญัติรับรองสิทธิในการถือครองอาวุธปืนไว้ในรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา (“เสรีภาพและความกลัวรากฐานวัฒนธรรมปืนในสหรัฐ”, 2565) หรือที่เรียกว่า “Second Amendment” ในเรื่องสิทธิที่จะมีอาวุธ (The Right to Bear Arms) ว่า “A well regulated Militia, being necessary to the security of a free State, the right of the people to keep and bear Arms, shall not be infringed. (Constitution Annotated, n.d.) หรือ “กองกำลังอาสาสมัครที่มีวินัยที่ดีเป็นสิ่งที่จำเป็นในการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยของประเทศ ดังนั้น สิทธิที่ประชาชนจะมีหรือถือครองอาวุธจะต้องไม่ถูกล่วงละเมิด” ซึ่งบทบัญญัตินี้เกิดขึ้นเนื่องจากสหรัฐอเมริกาใช้กองกำลังประชาชนที่มีปืนเป็นกองกำลังอาสาสมัครร่วมกับประเทศอังกฤษในสงครามประกาศอิสรภาพ ดังนั้น สิทธิของประชาชนที่มีและถืออาวุธปืนจึงเป็นสิ่งที่สามารถอ้างได้ ประชาชนสามารถพกพาอาวุธปืนไปที่ไหนก็ได้ที่ตนต้องการ บทบัญญัติดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองมลรัฐและกองทหารอาสาสมัครประจำท้องถิ่นให้พ้นจากอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยมีได้เป็นการรับประกันว่าพลเมืองแต่ละคนจะมีสิทธิที่จะครอบครองหรือพกพาอาวุธปืน นอกจากนี้ ได้เคยมีคำพิพากษาของศาล เช่น ในคดี *Presser v. Illinois* ศาลวางหลักว่า Second Amendment เป็นข้อจำกัดอำนาจเฉพาะอำนาจของรัฐบาลกลาง มิได้ผูกมัดกฎหมายอาวุธปืนของมลรัฐ ทำให้แต่ละรัฐสามารถบัญญัติกฎหมายของตน (State law) ขึ้นใช้บังคับได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อสหรัฐอเมริกามีประวัติศาสตร์ในการต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิในที่ดิน ทรัพย์สิน และความปลอดภัยในชีวิตร่างกายทำให้ชาวอเมริกันมีความคิดว่าการมีอาวุธปืนเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานอันพึงมีของแต่ละบุคคล และยอมให้รัฐเข้ามาควบคุมได้เพียงบางส่วน เพื่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคมส่วนรวมเท่านั้น (บงกช เอกกาญจนกร, 2557, น. 66-68)

แม้สหรัฐอเมริกาจะมีแนวคิดในการควบคุมอาวุธปืนแบบค่อนข้างเสรี แต่สหรัฐอเมริกายังคงมีการควบคุมการมี ใช้ และพกพาอาวุธปืนโดยทางอ้อม อาศัยการที่เป็นประเทศผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และขนส่งอาวุธปืน ควบคุมการซื้อขาย และการจดทะเบียนอาวุธปืนโดยรัฐหลักการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ต้องการซื้อปืนให้เป็นหน้าที่ของผู้แทนจำหน่ายเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนรัฐเป็นผู้ตรวจสอบตัวแทนจำหน่ายอีกทอดหนึ่ง โดยผู้ที่จะดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับอาวุธปืนจะต้องสมัครเป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า และตัวแทนจำหน่ายและต้องได้รับอนุญาตก่อน (วิศวะ ศรีคำ, 2563, น. 23) สหรัฐอเมริกามีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอาวุธปืนหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติอาวุธปืนของสหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1968 (Gun Control Act 1968) ซึ่งเป็นกฎหมายของรัฐบาลกลาง (Federal Law) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายกลาง กฎหมายมลรัฐ และกฎหมายท้องถิ่น ในการต่อต้านอาชญากรรมและความรุนแรง พระราชบัญญัตินี้มีได้มีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มภาระหรือเพิ่มข้อจำกัดแก่ประชาชนผู้ที่เคารพกฎหมายในการซื้อ การครอบครอง หรือใช้อาวุธปืนเพื่อวัตถุประสงค์ในการล่าสัตว์ การกีฬา การป้องกันตัว หรือกิจกรรมอื่นที่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่ได้กีดกันหรือจำกัดการเป็นเจ้าของหรือการใช้อาวุธปืนโดยชอบด้วยกฎหมาย (พรนัชชา ขวนชม, 2558 น. 59)

Gun Control Act 1968 ได้มีการกำหนดห้ามขายอาวุธปืนให้แก่บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี และบุคคลบางประเภท เช่น มาตรา 922 (b) กำหนดห้ามผู้นำเข้า ผู้ผลิต ผู้แทนจำหน่าย หรือนักสะสมที่ได้รับใบอนุญาตขายหรือจัดส่งอาวุธปืน (firearm) หรือเครื่องกระสุน (ammunition) ให้แก่บุคคลใดซึ่งผู้ได้รับอนุญาตรัฐหรือมี

เหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นมีอายุน้อยกว่า 18 ปี และห้ามมิให้ขายหรือจัดส่งอาวุธปืนชนิดอื่นที่ไม่ใช่ปืนลูกซอง (shotgun) ปืนไรเฟิล (rifle) หรือกระสุนปืนลูกซอง หรือกระสุนปืนไรเฟิลให้แก่บุคคลใดซึ่งผู้ได้รับอนุญาตรู้หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นอายุน้อยกว่า 21 ปี ซึ่งส่งผลให้ในสหรัฐอเมริกาปืนลูกซองและปืนไรเฟิลสามารถขายให้แก่บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปได้ ในขณะที่อาวุธปืนอื่นที่ไม่ใช่ปืนลูกซองหรือปืนไรเฟิลต้องขายให้แก่บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป และมาตรา 922 (d) กำหนดห้ามบุคคลใดขายหรือจำหน่ายจ่ายโอนด้วยวิธีอื่นใดซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนให้แก่บุคคลใดที่ตนรู้หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นเป็นบุคคลบางประเภท เช่น ถูกดำเนินคดีหรือถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดซึ่งมีโทษจำคุกมากกว่า 1 ปี เป็นผู้หลบหนีคดี เป็นผู้ใช้หรือติดสารควบคุมผิดกฎหมาย หรือได้รับการวินิจฉัยว่าผิดปกติทางจิตหรือเคยเข้ารับการรักษาในสถาบันทางจิตเวชใด ๆ เมื่อมีอายุ 16 ปีหรือมากกว่า หรือถูกลงโทษเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น (Gun Control Act 1968, 1968)

นอกจากนั้น ในแต่ละมลรัฐของสหรัฐอเมริกามีการออกกฎหมายที่ควบคุมอาวุธปืนเช่นเดียวกัน โดยแต่ละมลรัฐจะมีการกำหนดมาตรการในการควบคุมอาวุธปืนซึ่งมีความเข้มงวดที่แตกต่างกันไป เช่น รัฐ New York มีการออกกฎหมายที่สำคัญฉบับหนึ่งที่เรียกว่า New York Secure Ammunition and Firearms Enforcement Act of 2013 (NY SAFE ACT of 2013) (วิศวะ ศรีคำ, 2563, น. 47) เพื่อควบคุมอาวุธปืนและเป็นหนึ่งในมลรัฐที่มีกฎหมายในการควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวดมากรัฐหนึ่งในสหรัฐอเมริกา

ผลจากการที่สหรัฐอเมริกามีแนวคิดในการควบคุมอาวุธปืนแบบเสรี ทำให้สถิติพลเรือนชาวอเมริกันที่ครอบครองปืนค่อนข้างสูง โดยจะเห็นได้จากการสำรวจของ Small Arms Survey ในปี 2561 ชาวอเมริกันเป็นเจ้าของปืน 393 ล้านกระบอก ซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่าจำนวนประชากรของสหรัฐอเมริกา (สหรัฐอเมริกา มีจำนวนประชากร 332 ล้านคนในปี 2564) (Saldana, 2022) และในปีเดียวกันมีรายงานผู้เสียชีวิตจากอาวุธปืนมากถึง 39,740 คน (“ญี่ปุ่นมีพลเมืองเสียชีวิตจากปืนต่ำสุดในโลกเมื่อเทียบสหรัฐ”, 2565) ในขณะที่สถิติในปี 2564 สหรัฐอเมริกามีคนตายจากอาวุธปืนเพิ่มสูงขึ้น โดยมีจำนวนมากถึง 45,034 คน มากกว่าสถิติคนตายจากอุบัติเหตุ อีกทั้ง สหรัฐอเมริกายังมีสถิติการใช้ปืนในการกราดยิง (Mass shooting) สูงมากจากสถิติของ Gun Violence Archive (องค์กรไม่แสวงหากำไรซึ่งติดตามสถานการณ์ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการใช้ปืนในสหรัฐอเมริกา) พบว่า ในปี 2563 มีการกราดยิง 610 ครั้ง และในปี 2564 มีการกราดยิง 692 ครั้ง สำหรับในปี 2565 ตั้งแต่ต้นปีจนถึงเดือนมิถุนายน 2565 มีการกราดยิงไปแล้ว 235 ครั้ง (Saldana, 2022)

จากเหตุความรุนแรงซึ่งเกิดจากอาวุธปืนในสหรัฐอเมริกาทำให้บางมลรัฐของสหรัฐอเมริกา มีการออกกฎหมายในระดับมลรัฐเพื่อควบคุมอาวุธปืนให้เข้มงวดมากขึ้น เช่น ใน 19 รัฐ และ Washington DC มีการออกกฎหมาย Extreme Risk Protection Order law หรือที่รู้จักกันในชื่อ “กฎหมายธงแดง (Red Flag Law)” ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือสมาชิกในครอบครัวสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อยึดอาวุธปืนชั่วคราวจากบุคคลที่เชื่อได้ว่าจะเป็นอันตรายแก่ตนเองและผู้อื่นได้ (Asmelash, 2022) “กฎหมายธงแดง” ได้มีการกำหนดเงื่อนไขแตกต่างไปจากกฎหมายของรัฐบาลกลาง (Federal law) เพราะตามกฎหมายธงแดงการที่จะถูกยึดอาวุธปืนชั่วคราวไม่จำเป็นต้องถึงขนาดมีประวัติอาชญากรรมหรือมีประวัติการป่วยทางจิต เพียงแต่พิสูจน์ให้ศาลเห็นได้ว่า “บุคคลที่มีอาวุธปืนอยู่ในครอบครองเป็นอันตรายต่อตนเอง

หรือผู้อื่น” ก็สามารถยึดอาวุธปืนได้ตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด เช่น พิสูจน์ได้ว่าการชู้ว่าจะทำร้ายทุกคนที่โรงเรียน หรือเคยพยายามที่จะฆ่าตัวตาย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แนวทางการบังคับใช้และรายละเอียดของกฎหมายยังคงในแต่ละรัฐมีความแตกต่างกันไป เช่น ในบางรัฐกำหนดให้เฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้นที่สามารถยื่นคำขอต่อศาลได้ บางรัฐกำหนดให้ผู้ให้บริการสุขภาพจิต (Mental Health Providers) ยื่นคำขอต่อศาลได้เช่นกัน (Philips, 2022)

นอกจากนั้น เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2565 ที่ผ่านมา ประธานาธิบดีโจ ไบเดนได้ลงนามในกฎหมายปฏิรูปการครอบครองปืนที่มีชื่อว่า “Bipartisan Safer Communities Act” ซึ่งเป็นกฎหมายของรัฐบาลกลางที่มีเนื้อหาควบคุมอาวุธปืนที่สำคัญฉบับหนึ่งเนื่องจากเป็นกฎหมายที่เกิดจากการที่พรรคเดโมแครตและพรรครีพับลิกันเห็นชอบร่วมกันเป็นครั้งแรกในรอบ 28 ปี สืบเนื่องจากมีเหตุกราดยิงหลายครั้งในปีที่ผ่านมา และเกิดกระแสเรียกร้องให้รัฐบาลออกกฎหมายควบคุมปืน (ทิตซัน สว่างศรี, 2565) โดยกฎหมายฉบับดังกล่าวมีสาระสำคัญโดยสรุป (Steward & Garner, 2022) เช่น

1) เพิ่มกระบวนการตรวจสอบประวัติ (Federal Background Checks) โดยให้มีการตรวจสอบประวัติของบุคคลกับตำรวจและศาลในระดับรัฐและท้องถิ่นก่อนดำเนินการขายปืนให้แก่บุคคลอายุต่ำกว่า 21 ปี และใช้เวลาตรวจสอบได้มากที่สุดถึง 3 วันทำการ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวทำให้กฎหมายในปัจจุบันที่ควบคุมการขายปืนสั้นให้แก่บุคคลอายุต่ำกว่า 21 ปี และการขายปืนใด ๆ ให้แก่บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปีเข้มงวดมากขึ้น และกำหนดให้ตรวจสอบประวัติสุขภาพจิตของเยาวชนอายุ 16 ปีขึ้นไป (Juvenile mental health records) ที่ต้องการซื้ออาวุธปืนด้วย

2) แก้ไขกฎหมายเดิมเพื่ออุดช่องโหว่ของกฎหมายที่เรียกว่า “ช่องโหว่แฟนหนุ่ม หรือ boyfriend loophole” เนื่องจากเดิมกฎหมายห้ามเฉพาะบุคคลที่เคยถูกพิพากษาว่ามีความผิดข้อหาก่ออาชญากรรมในครอบครัวต่อคู่สมรส (spouses) บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยกัน (persons cohabitating as spouses) หรือบุคคลที่มีบุตรด้วยกัน (persons with a child in common) ซื้อหรือครอบครองอาวุธปืนเท่านั้น (“Bipartisan Safer Communities Act Section-by-Section”, 2022) แต่บทบัญญัติใหม่ทำให้ขยายความคุ้มครองออกไป โดยห้ามบุคคลที่เคยถูกพิพากษาว่ามีความผิดข้อหาก่ออาชญากรรมในครอบครัวต่อ “บุคคลที่มีความสัมพันธ์เป็นคู่รัก (dating relationship)” ซื้อหรือครอบครองอาวุธปืนด้วยเป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปี

3) ใช้งบประมาณ 750 ล้านดอลลาร์สหรัฐเพื่อสนับสนุนรัฐต่าง ๆ ในการออกกฎหมายและการใช้บังคับ “กฎหมายธงแดง (Red Flag Law)” ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือสมาชิกในครอบครัวสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อยึดอาวุธปืนชั่วคราวจากบุคคลที่เชื่อได้ว่าจะเป็นอันตรายแก่ตนเองและผู้อื่นได้

4) แก้ไขกฎหมายปัจจุบันเพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าบุคคลใดต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐบาลกลาง (Federal license) ที่จะซื้อหรือขายอาวุธปืน และต้องตรวจสอบประวัติผู้ซื้อ โดยกำหนดให้บุคคลที่มีรายได้หลักจากการขายหรือซื้ออาวุธปืนต้องจดทะเบียนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจากรัฐบาลกลาง (Federal Firearm Licensee) และมีหน้าที่ต้องตรวจสอบประวัติผู้ซื้อทุกครั้งก่อนขายปืน

5) บัญญัติฐานความผิดทางอาญาขึ้นใหม่เพื่อลงโทษผู้ค้าปืนผิดกฎหมาย (firearms trafficker) และผู้ที่ซื้อปืนแทนบุคคลอื่น (straw purchaser) และจะมีโทษที่รุนแรงมากขึ้นเมื่ออาวุธปืนนั้นถูกนำไปใช้ในการกระทำความผิดทางอาญา เช่น การก่อการร้ายและการค้ายาเสพติด (“Bipartisan Safer Communities Act Section-by-Section”, 2022)

กฎหมายฉบับดังกล่าวจึงเป็นกฎหมายของรัฐบาลกลางฉบับล่าสุดของสหรัฐอเมริกาที่ยกระดับการควบคุมอาวุธปืนให้เข้มงวดเพื่อลดการนำอาวุธปืนมาใช้ในการก่ออาชญากรรม และทำให้เกิดความปลอดภัยแก่ชุมชนเพิ่มมากขึ้น

2. ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีกฎหมายควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวดที่สุดประเทศหนึ่งในโลก ได้แก่กฎหมายควบคุมการครอบครองอาวุธปืนและดาบ ค.ศ. 1958 (Firearm and Sword Possession Control Law 1958) ซึ่งกฎหมายฉบับดังกล่าวมีต้นกำเนิดมาตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองซึ่งญี่ปุ่นแพ้สงคราม กองทัพญี่ปุ่นถูกปลดอาวุธ และได้ประกาศใช้กฎหมายควบคุมการครอบครองอาวุธปืนและดาบ ค.ศ. 1958 เพื่อป้องกันการต่อสู้ด้วยอาวุธปืนและดาบ (ชาติชาย วิริยะเจริญกิจ และสุรัสวดี แสนสุข, 2562, น.100) กฎหมายฉบับดังกล่าวถูกแก้ไขบ่อยครั้งเนื่องจากความไม่พอใจของสังคมภายหลังจากเกิดอาชญากรรมหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืน การแก้ไขในแต่ละครั้งมีการกำหนดการควบคุมให้รัดกุมเพิ่มมากขึ้น

กฎหมายฉบับดังกล่าวห้ามประชาชนมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองโดยเด็ดขาด แต่จะอนุญาตให้ประชาชนมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น เพื่อการล่าสัตว์ การกีฬา บุคคลที่ต้องการมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองต้องขออนุญาตครอบครองอาวุธปืนโดยบุคคลดังกล่าวต้องทำคำร้องต่อคณะกรรมการความปลอดภัยสาธารณะระดับจังหวัดซึ่งบุคคลนั้นมีภูมิลำเนา โดยระบุอาวุธปืนที่ตนครอบครอง ชนิดของอาวุธปืนที่จะได้รับอนุญาตให้ครอบครองขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการครอบครอง (บงกช เอกกาญจนกร, 2557, น. 101,106) บุคคลนั้นต้องผ่านการทดสอบที่เข้มงวดมาก มีการเข้าอบรม มีการสอบภาคทฤษฎี (ข้อเขียน) และภาคปฏิบัติ (ทดสอบในสนามยิงปืน) ซึ่งในภาคปฏิบัติผู้ทดสอบจะต้องมีความแม่นยำในการยิงปืนถึงร้อยละ 95 รวมทั้งผ่านการทดสอบด้านสุขภาพกายและจิตใจ และต้องดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวทุก ๆ 3 ปี (ชาติชาย วิริยะเจริญกิจ และสุรัสวดี แสนสุข, 2562, น. 100) นอกจากนี้ ยังต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม สัมภาษณ์เพื่อนและครอบครัวของผู้ที่จะครอบครองอาวุธปืนเพื่อประเมินคุณสมบัติ (เมื่อการถือครองปืนไม่ใช่เรื่องง่าย ชวนดูกฎหมายควบคุมอาวุธปืนในญี่ปุ่น, 2562) ส่วนการเก็บรักษาอาวุธปืนนั้นต้องเก็บในตู้ล็อก และเก็บกระสุนปืนแยกต่างหากจากอาวุธปืนโดยไม่สามารถเก็บรวมกันไว้ในตู้เดียวกัน ต้องมีการทำแผนที่ตู้เก็บอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยละเอียดว่าเก็บไว้ในบริเวณใดของบ้าน ถ้าหากมีการเคลื่อนย้ายตู้ดังกล่าวต้องมีการทำแผนผังใหม่ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่จะเข้ามาตรวจสอบทุกปี (ชาติชาย วิริยะเจริญกิจ และสุรัสวดี แสนสุข, 2562, น. 100) ผู้ที่มีสิทธิครอบครองอาวุธปืนต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี ยกเว้นนักกีฬายิงปืนที่ได้รับการยกเว้นให้ครอบครองอาวุธปืนได้หากอายุไม่ต่ำกว่า 14 ปี นอกจากนี้ยังกำหนดให้ตำรวจญี่ปุ่นมีอำนาจ

ปฏิเสธรและเพิกถอนใบอนุญาตของบุคคลใดก็ตามที่มีพฤติกรรมน่าสงสัยว่าหากได้ครอบครองอาวุธปืนจะสร้างอันตรายให้แก่สังคม (รัฐจักกฎหมายปืน “ญี่ปุ่น” เข้มงวดติดอันดับต้นของโลก, 2565)

ยิ่งไปกว่านั้นยังมีการกำหนดข้อจำกัดในการเข้าถึงอาวุธปืนโดยกำหนดให้แต่ละจังหวัดมีร้านค้าที่ขายอาวุธปืนได้เพียง 3 ร้านเท่านั้น กล่องใส่กระสุนขายได้เฉพาะกล่องเปล่าเพื่อไม่ให้มีกระสุนอยู่ในร้าน และหากผู้ที่ถือครองอาวุธปืนเสียชีวิต ญาติต้องนำส่งให้แก่ตำรวจโดยห้ามเก็บไว้หรือส่งอาวุธให้ผู้อื่น ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจแม้จะได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนได้ แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่นอกเวลาราชการห้ามพกพาอาวุธปืนเด็ดขาด และหากอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญหน้าผู้ก่อเหตุหรือผู้ต้องสงสัยให้ใช้ศิลปะป้องกันตัวหรืออาวุธอื่นป้องกันตัวแทน (เมื่อการถือครองปืนไม่ใช่เรื่องง่าย ชวนดูกฎหมายควบคุมอาวุธปืนในญี่ปุ่น, 2562)

ด้วยกฎหมายของประเทศญี่ปุ่นที่เข้มงวด ทำให้การครอบครองอาวุธปืนในญี่ปุ่นทำได้ยาก และส่งผลให้สถิติของผู้เสียชีวิตจากอาวุธปืนมีน้อยมาก ในปี 2561 ญี่ปุ่นมีรายงานผู้เสียชีวิตจากอาวุธปืนเพียง 9 คนเท่านั้น ทั้งที่มีประชากรทั้งประเทศ 125 ล้านคน ซึ่งถือว่าต่ำที่สุดในโลก และเมื่อเทียบกับสหรัฐอเมริกาในปีเดียวกันมีรายงานผู้เสียชีวิตจากอาวุธปืนมากถึง 39,740 คน (“ญี่ปุ่นมีพลเมืองเสียชีวิตจากปืนต่ำสุดในโลกเมื่อเทียบกับสหรัฐ, 2565) และในปี 2564 จากข้อมูลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติญี่ปุ่นระบุว่า มีผู้เสียชีวิตเพียง 1 คนในประเทศญี่ปุ่นจากการใช้อาวุธปืน (รัฐจักกฎหมายปืน “ญี่ปุ่น” เข้มงวดติดอันดับต้นของโลก, 2565)

อย่างไรก็ดี แม้ประเทศญี่ปุ่นจะมีกฎหมายควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวดมากก็ตาม แต่เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2565 ที่ผ่านมาได้เกิดเหตุการณ์การลอบสังหารอดีตนายกรัฐมนตรีชินโซ อาเบะ จนเสียชีวิต ขณะที่กำลังปราศรัยหาเสียงสำหรับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาโดยปืนที่ผู้ต้องหาประดิษฐ์ขึ้นเอง สร้างความตกตะลึงให้แก่ชาวญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก (ปมสังหาร ชินโซ อาเบะ มือปืนอ้างแค้นองค์กร-ยันไม่เกี่ยวการเมือง, 2565)

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ควบคุมอาวุธปืนในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ในการลดอาชญากรรมที่เกิดจากการใช้อาวุธปืนเถื่อน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีและใช้อาวุธปืนที่มีทะเบียน และพกพาอาวุธปืนอย่างมีขอบเขต แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวใช้บังคับมานานแล้ว มีการแก้ไขครั้งล่าสุดในปี 2543 ซึ่งเป็นการแก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัวให้เหมาะสมเท่านั้น หากเห็นว่าควรมีการปรับปรุงการควบคุมอาวุธปืนให้มีความเข้มงวดและทันสมัยมากขึ้น อาจนำแนวทางของต่างประเทศอย่างเช่นประเทศญี่ปุ่นมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยได้ เช่น เพิ่มมาตรการในการคัดกรองบุคคลที่ขออนุญาตครอบครองอาวุธปืนโดยเพิ่มการตรวจสอบสุขภาพจิตก่อนที่จะได้รับใบอนุญาต เปลี่ยนจากการกำหนดให้ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนมีอายุตลอดเวลาที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นเจ้าของอาวุธปืนนั้น เป็นกำหนดให้มีอายุใบอนุญาตชั่วระยะเวลาหนึ่งเพื่อเปิดโอกาสให้รัฐสามารถเข้ามาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตเป็นระยะ ๆ ได้ และเพิ่มมาตรการตรวจสอบการเก็บอาวุธปืนให้อยู่ในที่ปลอดภัยเพื่อป้องกันมิให้อาวุธปืนตกไปอยู่ในความครอบครองของบุคคลที่มี

ความเสี่ยงในการนำอาวุธปืนไปใช้ในทางที่มีชอบได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนั้น ควรมีการกำหนดนโยบายในการปราบปรามปืนเถื่อนในเชิงรุก รณรงค์ให้ประชาชนช่วยกันสอดส่องบุคคลในครอบครัว ชุมชน หมู่บ้านของตน และช่วยกันแจ้งเบาะแสการมีอาวุธปืนเถื่อนไว้ในครอบครองให้แก่เจ้าหน้าที่ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ต้องใช้บังคับกฎหมายอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันการนำอาวุธปืนมาใช้ในการก่ออาชญากรรม และทำให้มีความปลอดภัยแก่ประชาชนทั่วไปเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- “เจาะลึก “ปิ่นประติษฐาน” จากคดี “อาเบะ” ปัญหาที่ไม่ว่าประเทศไหนก็แก้ไม่ได้”. (11 กรกฎาคม 2565). PPTV Online. สืบค้น 22 สิงหาคม 2565 จาก <https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%95%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8/176152>
- ชาติชาย วิริยะเจริญกิจ, และ สุรัสวดี แสนสุข. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562). มาตรการควบคุมอาวุธปืนในประเทศไทย: ปัญหาและแนวทางแก้ไข. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ*, 6(2), 91-108.
- ทิตชนม์ สว่างศรี. (26 มิถุนายน 2565). สหรัฐฯ คลอดกฎหมายควบคุมปืนฉบับแรกในรอบ 28 ปี แม้ไม่สุดแต่ก็ยังมีดี. *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้น 10 สิงหาคม 2565 จาก <https://www.thairath.co.th/news/foreign/2429217>
- _____. (9 กรกฎาคม 2565). ปมสังหาร ซินโซะ อาเบะ มือปืนอั้งค์กร-ยันไม่เกี่ยวการเมือง. *ไทยรัฐออนไลน์*. สืบค้น 29 สิงหาคม 2565 จาก <https://www.thairath.co.th/news/foreign/2440216>
- บงกช เอกกาญจนกร. (2557). *ปัญหาเกี่ยวกับการพกพาอาวุธปืนในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะนิติศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2565 จาก <http://libdcms.nida.ac.th/thesis6/2557/b185263.pdf>
- พรนัชชา ชวนชม. (2558). *ปัญหากฎหมายควบคุมอาวุธปืน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะนิติศาสตร์, สาขากฎหมายอาญา. สืบค้น 1 กรกฎาคม 2565 จาก http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2015/TU_2015_5501031800_4128_3179.pdf
- “เมื่อการถือครองปืนไม่ใช่เรื่องง่าย ชวนดูกฎหมายควบคุมอาวุธปืนในญี่ปุ่น”. (8 กรกฎาคม 2565). *The MATTER*. สืบค้น 23 สิงหาคม 2565 จาก <https://thematter.co/brief/180020/180020>
- “รู้จักกฎหมายปืน “ญี่ปุ่น” เข้มงวดติดอันดับต้นของโลก”. (9 กรกฎาคม 2565). *เดลินิวส์ออนไลน์*. สืบค้น 19 สิงหาคม 2565 จาก <https://www.dailynews.co.th/news/1232759/>
- วิชาญ น้อยโต. (2557). *มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการมี และใช้อาวุธปืนตามกฎหมายอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์, สาขาวิชานิติศาสตร์. สืบค้น 1 กรกฎาคม 2565 จาก <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/153999.pdf>
- วิตะวะ ศรีคำ. (2563). *ปัญหาการขอใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและการโอนกรรมสิทธิ์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย*. (สารนิพนธ์). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, คณะนิติศาสตร์ หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา. สืบค้น 1 กรกฎาคม 2565 จาก <http://dspace.spu.ac.th/handle/123456789/7145?mode=full>

สกลเกียรติ สัจวรกิตติวุฒิ, และ ธรรมกิต ขวัญแก้ว. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2562). ปัญหาของกฎหมายอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดความรุนแรงของสังคม. **วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)**. 5(2), 596-610.

เสรีภาพและความกลัว รากฐานวัฒนธรรมปืนในสหรัฐ. (8 มิถุนายน 2565). สืบค้น 5 สิงหาคม 2565 จาก https://www.matichonweekly.com/column/article_560982

ภาษาต่างประเทศ

Amdt2.1 Overview. (n.d.). Retrieved August 8, 2022 from https://constitution.congress.gov/browse/essay/amdt2-1/ALDE_00000408/

Asmelash, L. (2022, April 21). **Indiana’s ‘red flag’ law should have prevented the FedEx shooting. Here’s what else you should know about these laws.** Retrieved August 25, 2022 from <https://edition.cnn.com/2021/04/21/us/red-flag-laws-explainer-trnd/index.html>

Gun Control Act 1968. United State of America. Retrieved August 25, 2022 from <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/18/922>

Philips, A. (2022, June 14). What are red-flag laws?. **The Washington Post**. Retrieved August 16, 2022 from <https://www.washingtonpost.com/politics/2022/06/14/what-is-a-red-flag-law/>

Saldana, D. (2022, July 22). **Guns in America: 16 Charts You Need to See.** Retrieved August 15, 2022 from <https://www.rd.com/article/gun-violence-statistics/>

Small Arms Survey. (2017). **Civilian Firearms Holdings.** Retrieved August 29, 2022 from <https://www.smallarmssurvey.org/sites/default/files/resources/SAS-BP-Civilian-held-firearms-annexe.pdf>

Stewart, K & Garner. (2022, June). **Policy Brief Bipartisan Safer Communities Act S.2938.** Retrieved August 11, 2022 from <https://www.futureswithoutviolence.org/wp-content/uploads/bipartisan-safer-communities-act-summary.pdf>